

Rajbrot, pomnik partyzancki na Mulowcu

1. Informacje ogólne

Kategoria	miejsca pamięci, II wojna, pomnik
Współrzędne GPS	49.79914 20.51396
Położenie administracyjne	obręb ewidencyjny Rajbrot, gm. Lipnica Murowana, pow. bocheński, woj. małopolskie
Położenie adm. leśne	poza administracją LP
Data weryfikacji terenowej	5 września 2020 r.

2. Opis

Odślonięty w 2008 roku obelisk upamiętniający pięciu żołnierzy II Batalionu 16 Pułku Piechoty AK oraz ukrywającego ich gospodarza, poległych 23 listopada 1944 roku w starciu z Niemcami, którym miejsce partyzanckiej kwatery wskazał mieszkaniec pobliskiej Muchówki. Na obelisku napis: PAMIĘCI PARTYZANTÓW/ 16 PP AK GRUPY "LIMBICZA"/ POLEGŁYCH 23 XI 1944/ W RAJBROCIE NA MULOWCU/ Z RĄK FASZYSTÓW DYWIZJI SS-GALIZIEN/ W TYM MIEJSCU ZGINĘLI: SZER. MARIAN KOMOROWSKI Z KUTNA LAT 19/ SZER. HENRYK MARS Z MOGIŁY LAT 22/ SZER. BOLESŁAW WALA Z MOGIŁY LAT 19/ SZER. NN ZE LWOWA LAT 19/ SZER. NN ZE LWOWA LAT 19/ GOSPODARZ WAWRZYNIEC ODRONIEC LAT 64 Z MULOWCA.

3. Informacje dodatkowe

Opis wydarzeń na Mulowcu w przewodniku Magdaleny i Piotra Rochowskich [1]:

„Na Kobyle dramatyczne wydarzenia miały miejsce także w czasie II wojny światowej. W listopadzie 1944 roku w znajdującym się nieopodal szczytu gospodarstwie Wawrzyńca Odrońca na polanie Mulowiec ukrywali się partyzanci z grupy ppor. Mariana Kluszyckiego ps. Limbicz, wchodzącej w skład II Batalionu 16 Pułku Piechoty AK. Miejsce ich kryjówki wydał Niemcom niejaki Knurowski z Muchówki. Wczesnym rankiem 23 listopada 1944 roku partyzancką kwaterę otoczył oddział wydzielony z dywizji SS Galizien. Według jednych relacji, Niemcy napadli Mulowiec *znieścacka, zastali tam pięciu partyzantów, otoczyli zabudowania, obsypali strzałami, po czym weszli do domu zastając ś.p. Wawrzyńca Odrońca na klęczkach modlącego się przed obrazami, celnym strzałem położyli go trupem, uciekających partyzantów trzech zamordowali, jednego dopadli żywcem, piąty zaś spłonął z domem*. Z kolei porucznik Kluszycki, który przybył na miejsce tuż po całym zdarzeniu, opierając się na relacjach świadków z pobliskich gospodarstw wspominał później, że hitlerowcy zaczęli od podpalenia domu. Po chwili wybiegły z niego córki Odrońca, a po nich trzech partyzanci, którzy natychmiast padli od niemieckich kul. Dwaj inni żołnierze AK oraz sam gospodarz mieli spłonąć w budynku. Dziś na miejscu tego wydarzenia wznosi się kamienny obelisk, na którym wyryte są nazwiska ofiar. Knurowski – zdrajca, który wydał kryjówkę partyzantów, został skazany na śmierć i powieszony w Rajbrocie”.

4. Ilustracje

5. Przypisy i źródła

[1] Magdalena i Piotr Rochowscy, *Nad Uszwiącą i Leksandrówką. Na kulturowych ścieżkach Wiśnicko-Lipnickiego Parku Krajobrazowego*, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego, Kraków 2021, s. 46-47.